

Saksfremlegg

STAVANGER KOMMUNE

REFERANSE
BRS-05/09967-001

ARKIVNR. 330.01
A10 & 830.01
SAKSBEH. 2005/6 3580
JOURNALNR. 705

DATO
13.09.2005

-025

Saken behandles i følgende utvalg:

Sak nr.:

Møtedato: Votering:

Kommunalstyret for oppvekst

/

HØRING - NY RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

Forslag til vedtak:

Kommunalstyret oppvekst vedtar høringsuttalelsen til revidert rammeplan som vist i saken.

HØRING - NY RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

Saken krever informasjonstiltak:	☒ Ja	☒ Nei
---	---	--

Hva saken gjelder

Saken gjelder Stavanger kommunes høringsuttalelse til revidert rammeplan for barnehager. Frist for høringsuttalelse er satt til 06.11.05.

Rammeplanen for barnehager

Rammeplan er en forskrift til lov om barnehager.

Hovedmålsetningen med planen er at den skal:

- Danne grunnlag for barnehagens planlegging, gjennomføring og vurdering av innholdet.
- Gi retningslinjer for barnehagens oppgaver og innhold
- Bygge på internasjonale konvensjoner som Norge er forpliktet til å følge
- Ha et helhetlig perspektiv på omsorg og læring
- Bidra til en god overgang mellom barnehage og skole
- Angi mål som barnehagen skal arbeide mot i hverdagslivet og i arbeidet med fagområder
- Gi informasjon til foreldre som grunnlag for samarbeid
- Gi barnehagens eiere grunnlag for å vurdere rammebetingelsene og kompetansebehov
- Være utgangspunkt for kommunens tilsyn

Hvorfor ny rammeplan

Første utgave av rammeplan for barnehager kom i 1995. Den ble godt mottatt, men ti år etter innføringen er det tid for oppdatering, både faglig og i forhold til samfunnsendringer.

Barnehagenes samfunnsmandat er endret. Barnekonvensjonen(1998) styrker barns rettslige stilling i samfunnet. Dette gir ytterligere forpliktelser til barnehagen som pedagogisk virksomhet, bl.a. i form av krav om større grad av barns medvirkning. Videre er det økende fokusering på barnehagens innhold og kvalitet både i internasjonale utredninger og offentlige dokumenter.

At flere elementer fra rammeplanen av 1995 er tatt inn i ny barnehagelov, stiller også krav om revidering av eksisterende plan. Dette gjelder bl.a. innholdsbestemmelsen §2, barns medbestemmelse §3, barnehageeierens ansvar §7, kommunens ansvar §8.

Revidert rammeplan

Revidert rammeplan er bygd opp av 8 kapitler:

- Barnehagens oppgaver i samfunnet
- Grunnleggende begreper og prinsipper
- Barnehagens verdigrunnlag
- Omsorg og oppdragelse
- Lek og læring
- Barnehagens fagområder
- Planlegging, dokumentasjon og vurdering
- Samarbeid

Hovedpunkter i revidert rammeplan:

- Revidert rammeplan beskriver konkrete mål for arbeidet i barnehagen, og konkrete krav og forventninger til personalet. Beskrivelsen av personalet som rollemodeller er gjennomgående. Planen henvender seg til bevisste, inkluderende, reflekterende og ikke verdinøytrale voksne.
- Revidert rammeplan definerer læringsbegreper som kunnskaper, ferdigheter og holdninger.
- Barns og foreldrenes rett til medvirkning og samarbeid er gjennomgående, dvs bredest mulig påvirkning av alle brukere.
- Planen er skrevet i en retningsgivende form og er prosessorientert.
- Planen stiller krav om årsplan for arbeidet i barnehagen
- Planen gir styrer et særlig ansvar for å iverksette og lede planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnehagene.
- Planen legger vekt på at hvert enkelt barn skal ha en tilpasset hverdag, og at de voksne skal legge til rette for barnet.
- Revidert rammeplan viser til IKT skal være en selvfølge i barnehagenes hverdag.

Kapittel 1. Barnehagens oppgaver i samfunnet

Som tidligere nevnt er revidert rammeplan sterkt forkortet. I dette kapitlet er rammeplanen klarere enn i forrige plan på hva som er barnehagens overordne oppgaver. Den uttaler sterkt at det er eierens, styrerens og personalets felles ansvar å utforme barnehagens fysiske, sosiale og organisatoriske betingelser, slik at hvert barn får best mulige forutsetninger for trivsel og læring i en meningsfull og meningsskapende kontekst.

Pplanen skisserer lovgrunnlaget for retningslinjer om barnehages oppgaver og innhold.

Formålsbestemmelsen §1

Innholdsbestemmelsen §2

Bestemmelsen om barns medvirkning 3§

I tillegg til disse bestemmelsene er barnehageloven §4 om foreldrenes rett til medvirkning sentral som grunnlag for barnehagens pedagogiske arbeid.

Stavanger kommunes kommentar:

Stavanger kommune ser positivt på den retningsgivende formen planen er skrevet i, og at den på den måten blir til det arbeidsredskapet den skal være.

Kapittel 2. Grunnleggende begreper og prinsipper

Her understrekes barndommen som en livsfase med egenverdi i menneskets livsløp, og at småbarnsalderen er en omsorgs- og læringsintensiv periode i livet. Omsorg, oppdragelse og læring i alderen null til seks år legger grunnlag for barnets holdninger, verdier og tillit til seg selv og andre mennesker og for livslang læring.

Begrepet livslang læring viser til at læring skjer på ulike arenaer gjennom livet. Det er uttalt i planen at læring er knyttet til omsorg og oppdragelse, og at det kontinuerlig skjer læringsprosesser gjennom den kulturen barn er en del av.

Barns rett til medvirkning blir understreket, det uttales at barn må stimuleres til å tenke selv og oppmuntres aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger.

Angående samarbeid hjem og barnhage er det foreldrene som har oppdrageransvaret. Dette prinsippet er nedfelt i barnekonvensjonen og i barneloven. Barnehagen som en pedagogisk virksomhet skal bistå hjemmene i omsorgs- og oppdrageroppgaver. Planen skisserer tydelig hvordan dette arbeidet skal være, og hvilket ansvar barnehagen har i samarbeid med foreldrene.

Arbeidsmåter avklares og det gis retningslinjer for disse i planen.

I planen uttaler at barnehagens fysiske miljø skal være tilrettelagt for alle. Det er tatt med at ved barnehagens utforming må det tas hensyn til samfunnets mål om nedbygging av funksjonshemmende

barrierer. Miljøet skal kunne brukes av alle på en likeverdig måte, uansett funksjonsnedsettelse, og så langt som mulig uten spesielle tilpasninger.

Stavanger kommunes kommentar: Stavanger kommune vurderer det som positivt at revidert rammeplan avklarer tydelig barn og foreldres rett til medvirkning, og skisserer hvordan dette samarbeidet skal være. Revidert rammeplan bruker begrepet oppdragelse og definerer det stort sett som skole har definert begrepet danning. Planen har en klar definisjon av oppdragelse kulturmessig.

Kapittel 3 Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagelovens §1 slår fast at omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal skje i samsvar med kristne grunnverdier. Dette betyr at de etiske grunnverdier som er forankret i kristendommen skal ligge til grunn for barnehagen sin virksomhet. Planen understreker at opplæring *i tro* er hjemmenes ansvar. Barnehagen skal lære barna *om tro og verdier*.

Det er tydelig uttalt at barnehager med særlige bestemmelser om livssynsformål er forpliktet av barnehagelovens øvrige bestemmelser, rammeplan for barnehagen og regleverket for øvrig.

Stavanger kommunes kommentar: Stavanger kommune ser det som viktig at den reviderte rammeplanen har et klart definert ansvarsforhold mellom hjem og barnehage vedrørende tro og verdiformidling.

Kapittel 4 Omsorg og oppdragelse

Det blir her lagt vekt på at omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen bør ses i et helhetsperspektiv. Videre fremheves relasjonen mellom barn og voksen. Kontinuitet blir framhevet som viktig og sentralt, både mellom hjem og barnehage, og videre barnehage og skole. Det sistnevnte blir sikret ved at barnehage og skole har samme lovfestede verdigrunnlag. I sammenheng med dette blir det påpekt at både foreldre og personalet må forholde seg til at barnehagen har et verdigrunnlag/samfunnsmandat som er personalets oppgave å forvalte.

Barnehagen skal være et inkluderende fellesskap med plass for alle barn uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn.

I rammeplan av 1995 er det beskrevet hvordan driften av samiske barnehager skal være. Dette innholdet er nå redusert betydelig. Ny rammeplan tydeliggjør kort hvordan oppdragelse og omsorg skal være i samiske barnehager.

Stavanger kommunes kommentar: Stavanger kommune ser det som viktig at revidert rammeplan setter omsorg og oppdragelse i et pedagogisk perspektiv og er tydelig på de voksnes rolle i denne sammenheng.

Kapittel 5 Lek og læring

Leken er sentral i barnas liv i barnehagen. I leken foregår viktige læreprosesser. Planen legger stor vekt på de voksnes rolle, hvor sentrale de voksne i barnehagen er for barna og deres læreprosesser. Glede og humor skal være et viktig kjennetegn ved barnas liv i barnehagen.

Avsnittet om barnehagen som kulturarena er betydelig forkortet, men ny plan uttaler tydelig hvordan barnehagen skal definere kultur, og det sies at både lokale kulturverdier og den nasjonale kulturarven skal være representert i barnehagens virksomhet.

Stavanger kommunes kommentar: Stavanger kommune ser det som viktig at den reviderte rammeplanen legger så stor vekt på personalets ansvar for læringsprosesser på alle områder. Den legger opp til bevissthet hos personalet og deres valg av arbeidsmåter.

Kapittel 6 Barnehagens fagområder

Revidert rammeplan er nå delt inn seks fagområder.

- Språk, tekst og kommunikasjon
- Kropp, bevegelse og helse
- Estetiske fagområder
- Natur, miljø og teknikk
- Religion, etikk og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

En påpeker i planen at barnehagens arbeidsmåter, fagområder og det periodiske og gjennomgående innhold må ses i sammenheng. Under hvert fagområde er det skissert prosessmål for barna og konkrete mål for hvordan de voksne skal arbeide. Målene er skrevet som prosessmål fordi de skal ha sammenheng med barnhagens verdigrunnlag som har et helhetssyn på læring. Arbeidet med fagområdene tilpasses hver enkelt barnehage og nedfelles i årsplanen.

Stavanger kommunes kommentar: Stavanger kommune mener det er en positiv endring i målformulering for barna. Målene er omformulert fra ” skal barna” til ” skal barnehagen bidra til at barna”. Det uttrykker barnehagens særlige ansvar i arbeidet.

Merknad: I kapitlet ”Kropp, bevegelse og helse” ville det være mer hensiktsmessig og riktig å bruke begrepet motorikk i stedet for kroppslig ved et par målsettinger. Begrepet motorikk forklarer på en tydeligere måte at det er barns utvikling av bevegelser det er snakk om.

Kapittel 7 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Revidert rammeplan er klar på betydningen av årsplan, og at virksomheten skal styres i en bevisst og uttalt retning. Årsplanen må konkretisere barnehagens arbeid med å sikre barnas medvirkning jfr. §3. Videre skal planen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg. Foreldre skal ha en reell mulighet til å aktivt være med i planlegging av barnehagens innhold.

Ny rammeplan uttaler klarere betydningen av at barnehagene dokumenterer og vurderer arbeidet, for videre utvikling av virksomheten.

Stavanger kommunes kommentar: Stavanger kommune ser det som positivt at revidert rammeplan skisserer en bredest mulig medvirkning av alle impliserte parter. Disse bør medvirke i planleggingen, dokumentasjonen og vurderingen. Dette mener en vil gi en best mulig utvikling av virksomhetene. Stavanger kommune vil streke under viktigheten av langsiktig planlegging, dokumentasjon og vurdering for å skape utvikling og progresjon.

Kapittel 8 Samarbeid

Kommunen har et ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamilier er godt koordinert. Det betyr for barnehagen at de må samarbeide med andre tjenester og institusjoner.

Revidert rammeplan uttaler at planer for barns overgang til skole skal være nedfelt i barnehagens årsplan.

Stavanger kommunes kommentar: Stavanger kommune ser det som viktig at revidert rammeplan skisserer barnehagens ansvar i forhold til samarbeid med andre tjenester og institusjoner i kommunen.

Andre kommentarer til planen:

Stavanger kommune mener at planen sier for lite om de minste barna i barnehagen og deres behov.

Likeledes er det lite skrevet om barn med spesielle behov. Selv om planen viser til at barnehagene skal møte hvert enkelt barn ut fra barnets ståsted, er det viktig, for å sikre barn med spesielle behov et godt barnehage tilbud, at denne gruppens behov blir beskrevet tydeligere.

Forslag til vedtak:

Kommunalstyret oppvekst vedtar høringsuttalelsen til revidert rammeplan som vist i saken.

Bjørn Tungland
Direktør

Mona Kopperstad
Barnehagesjef

Berit Refsland Schreiner
Saksbehandler

Saksprotokoll

Oppvekst og levekår

Postadr.: Postboks 8001, 4068 Stavanger
Besøksadr.: Ny Olavskleiv 6
Telefon: 51508500. Faks: 51508555
E-post: postmottak.oppvekst@stavanger.kommune.no
www.stavanger.kommune.no
Org.nr. NO 964 965 226

REFERANSE
BRS-05/09967

ARKIVNR.
A10 &13

JOURNALNR.
057585/05

DATO
25.10.2005

Utvalg: Kommunalstyret for oppvekst
Møtedato: 24.10.2005
Sak: 0109/05

Resultat: Enstemmig

Arkivsak: 05/09967
HØRING - NY RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

Behandling:

Følgende innstilling ble vedtatt enstemmig:

Kommunalstyret oppvekst vedtar høringsuttalelsen til revidert rammeplan som vist i saken.

John Peter Hernes
leder

Liv Førland Haugbråten
sekretær